

Mijn column nummer 280

Blauwe graanschuren

Je mag mij gerust een ervaringsdeskundige op het gebied van de drinkwaterwinning noemen. Ik ben namelijk geboren in een grondwaterbeschermingsgebied. Het water in mijn geboorteplaats Zeist was heerlijk. Dat had je thuis niet zo in de gaten, je vond het normaal. Totdat je bij familie elders ging eten en drinken, bijvoorbeeld in Rotterdam. Daar dronken ze gezuiverd oppervlaktewater. Ik vond het afschuwelijk. En ik proef nog steeds iets ranzigs als ik water drink in zulke gebieden. Dan maar wat anders drinken!

Andersom genoten de Rotterdammers van het drinkwater uit Zeist. Ze namen zelfs jerrycans mee om ook in Rotterdam nog extra van de thee te kunnen genieten. Achteraf bleek het grondwater uit Zeist behoorlijk verontreinigd te zijn met ontvettingsmiddelen, afkomstig van twee bekende producenten van bestek en een chemische wasserij.

De provincie Utrecht heeft van de waterwinning in Zeist een gebiedsdossier opgesteld. Daaruit blijkt onder meer dat de ontvettingsmiddelen nog steeds in het opgepompte water aanwezig zijn. Het grondwater moet dan ook gereinigd worden voordat het ter consumptie kan worden aangeboden. In de diepe ondergrond is geen onderscheid meer te maken in de afkomst van de ontvettingsmiddelen. De twee bestekproducenten en de chemische wasserij zouden daarom vrijuit gaan.

Op basis van de Drinkwaterwet uit 2011 moet elke zes jaar een Beleidsnota Drinkwater worden opgesteld. Vorige maand heeft het Kabinet de eerste nota vastgesteld. De drinkwaterkwaliteit in ons land is goed, maar de bronnen moeten wel beter worden beschermd. De nota heeft een agenderende werking en komt met een serie aanbevelingen om de drinkwaterkwaliteit goed te houden.

Intussen maakt drinkwaterproducent Vitens zich zorgen over het toenemende gebruik van de ondergrond. Daarmee wordt gedoeld op activiteiten als de opslag van kooldioxide en schaliegasboringen. Vitens wil dat de overheid Flevoland, de Sallandse Heuvelrug, de Utrechtse Heuvelrug, de Veluwe en diepe grondwaterlagen in Friesland benoemt tot 'blauwe graanschuren', waardoor de kwaliteit van drinkwater de komende honderd jaar gegarandeerd kan worden. De reserves zijn volgens Vitens nodig om 'grote veranderingen' op te vangen, zoals calamiteiten of de gevolgen van klimaatverandering. Grondwater lijkt voor dat laatste veel minder gevoelig dan oppervlaktewater.

Nederland heeft als delta een bijzondere ondergrond. De honderden meters dikke sedimentlagen bevatten veel grondwater. Door de vele uitgevoerde bodemsaneringen weten wij hoe kwetsbaar deze lagen zijn voor verontreiniging. We kunnen dus niet op onze lauweren gaan rusten. De vele aanbevelingen uit de beleidsnota Drinkwater duiden daar gelukkig niet op. Daar drink ik nog een heerlijk glaasje water op!